

DOI: 10.5937/JAES9 - 1120

Broj rada: 9(2011)4, 208

PREGLED STANJA VETROENERGETSKIH TEHNOLOGIJA I TRŽIŠTA VETROTURBINA U SVETU

Mr Dragan Komarov

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Dr Slobodan Stupar

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

MSc Zorana Posteljnik

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

U radu je dat pregled modernih vetroenergetskih tehnologija i trendova razvoja tržišta. Ukratko su opisani osnovni principi koverzije energije vetra u električnu energiju sa kratkim osvrtom na moderne konstrukcije podsklopova kao što su lopatice vetroturbina i agregati. Izvršen je pregled stanja vetroenergetike u svetu u cilju dobijanja predstave o budućem razvoju tržišta. Najrazvijenije države u pogledu iskorišćenja energije vetra, kao što su Danska, Nemačka, Španija i SAD identifikovane su kao glavni pokretači daljeg napredovanja vetroenergetike. Nakon dugog vođstva Evropske Unije u pogledu izgradnje vetroenergetskih kapaciteta na godišnjem nivou, Kina i SAD su preuzele vodeće pozicije u poslednjih nekoliko godina. Troškovi proizvodnje električne energije korišćenjem energije vetra su posle postepenog opadanja do 2005. godine zabeležile blagi rast usled visoke tražnje i viših cena repromaterijala. Procenjeno je da će troškovi proizvodnje električne energije iz energije vetra u budućnosti imati trend opadanja. U narednim godinama predviđa se stabilan rast vetroenergetskih kapaciteta, uz očekivanja da će sadašnji instalisani kapaciteti u svetu od oko 200 GW porasti do skoro 1 TW do 2020. godine.

Ključne reči: kapacitet, energija, globalizacija, tržište, tehnologija, vetroturbine, vetroenergija, vetar

DOI: 10.5937/JAES9 - 1131

Broj rada: 9(2011)4, 209

SMEs U REPUBLICI SRBIJI: RAZVOJ KAPACITETA

Dr Dragan Čočkalo

Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin, Srbija

Dr Dejan Đorđević

Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin, Srbija

Dr Zvonko Sajfert

Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin, Srbija

Dr Srđan Bogetić

Beogradska poslovna škola, Beograd, Srbija

Mala i srednja preduzeća (SMEs) predstavljaju jedan od glavnih generatora ekonomskog razvoja u svakoj tržišnoj ekonomiji. U poslednjih trideset godina sektor (SMEs) je bio uspešan u celom svetu, posebno u novo industrijalizovanim zemljama u tranziciji. Proces upravljanja SMEs je specifičan jer se poslovne aktivnosti obavljaju u uslovima nedovoljnih resursa. Razvoj srdnjih i malih preduzeća je jedan od ključnih razvojnih prioriteta u Republici Srbiji. Ovaj rad predstavlja pregled i preporuke za dalji razvoj kapaciteta malih i srednjih preduzeća u Republici Srbiji.

Ključne reči: SMEs, ekonomija, razvoj, Srbija

DOI: 10.5937/JAES9 - 1202

Broj rada: 9(2011)4, 210

MODEL OPTIMIZACIJE KOMBINACIJE GARANCIJE BESPLATNE ZAMENE I PARCIJALNE GARANCIJE

MSc Dragan Stamenkovic

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Dr Vladimir Popovic

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Dr Vesna Spasojevic-Brkic

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

MSc Jovan Radivojevic

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Rizik koji prati razvoj proizvoda raste iz dana u dan. Jedan od faktora koji utiču na ovaj rizik je garancija proizvoda. Garancija je moćno marketinško oružje za proizvođača i istovremeno dobra zaštita za proizvođača i kupca, ali uvek podrazumeva dodatne troškove za proizvođača. Ovi troškovi zavise od karakteristika pouzdanosti proizvoda i parametara garancije. Ovaj rad se bavi optimizacijom ovih parametara za poznatu raspodelu otkaza proizvoda u cilju smanjivanja troškova garancije i istovremenog zadržavanja njene promotivne funkcije. Kombinacija garancije besplatne zamene i parcijalne garancije je izabrana kao model, pri čemu su varirane dužine perioda besplatne zamene i perioda parcijalne garancije, kao i koeficijenti koji definišu funkciju parcijalnih troškova. Vrednosti troškova garancije dobijene su pomoću analitičkih jednačina i simulacije. Dobijeni rezultati su prikazani i razmotreni i izneta su zaključna opažanja.

Ključne reči: garancija besplatne zamene, parcijalna garancija, kombinacija, troškovi, optimizacija

DOI: 10.5937/JAES9 - 1267

Broj rada: 9(2011)4, 211

PROAKTIVNO ODRŽAVANJE PNEUMATIKA

Dr Gradimir Danon

Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet, Beograd, Srbija

Miloš Petrović

Institut za istraživanja i projektovanja u privredi, Beograd, Srbija

Cilj rada je da promoviše proaktivan pristup u održavanju pneumatika za komercijalna vozila i primenu sistema za kontrolu pritiska guma (TPMS). Istraživanja su potvrdila da instalacija TPMS sistema na komercijalnim vozilima je tehnički i ekonomski opravdano, odnosno bezbednost saobraćaja i udobnost putnika bi na taj način bila značajno poboljšana i cena operativnih troškova znatno samnjena. Primer artikulisanih gradskih autobusa pokazuje da ulaganje u sistem za kontrolu pritiska u pneumaticima je pokriveno u drugoj godini eksploatacije.

Ključne reči: pneumatic, kontrola pritiska, saobraćajna nezgoda, troškovi;

DOI: 10.5937/JAES9 - 1194

Broj rada: 9(2011)4, 212

OD IDEJE DO IMPLEMENTACIJE U ZAŠTITI ELEKTRONSKIH IZDANJA

Dr Časlav Mitrović

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Dr Slobodan Radojević

Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet, Beograd, Srbija

Milan Srećković

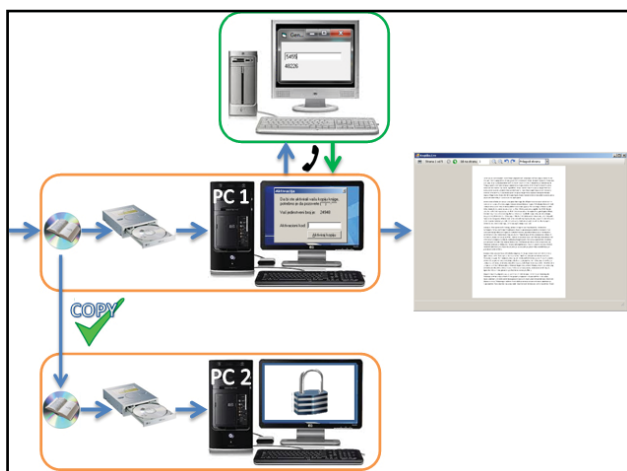
Kriminalističko policijska akademija, Beograd, Srbija

Mr Zoran Milanović

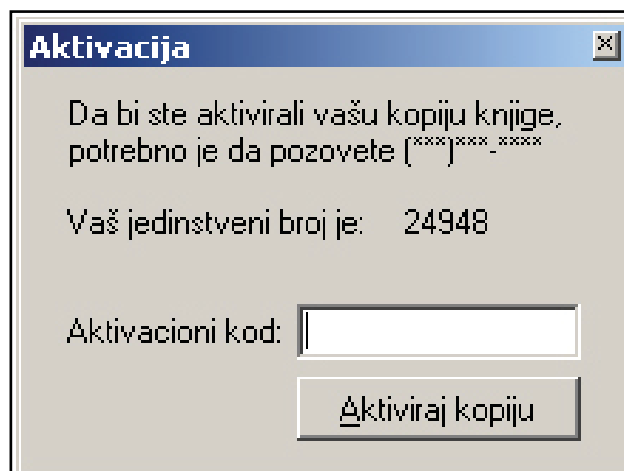
Kriminalističko policijska akademija, Beograd, Srbija

Ovaj rad predstavlja studiju zaštite elektronskih izdanja na optičkim diskovima (CD/DVD), na osnovu osnovnih principa logike i kodne zaštite. Dizajn ovog rešenja je prilično jednostavan, ali je uglavnom sličan kompleksu metoda koje se danas koriste u zaštiti velikog broja komercijalnih elektronskih izdanja. Implementacija i upotreba je prilagođena korsnicima (studentima/profesorima) koji se interesuju za elektronska izdanja objavljena na kriminalističko - policijskoj akademiji u Beogradu.

Ključne reči: CD, DVD, podaci, zaštita, prikazivanje, elektroni, implementacija, logika

Slika 1. – Idejni projekat

Slika 2. – Dijalog za ulazak u aktivacioni kod